

Podružnica: Z A G R E B,

Demetrova ulica 14/1.

IZDAJA ZA
SLOVENIJO

IZDAJA ZA
SLOVENIJO

JUGOSLOVANSKA-BORZA

Informativen list za trgovino, obrt in industrijo.

Izhaja 1. in 16. v mesecu. — Tekstni del za Slovenijo v slovenskem, za ostale jugoslovanske pokrajine v srbohrvaškem narečju. ::

Vse dopise sprejema Anončna ekspedicija Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3. Brzjavi: „Alma“ Ljubljana. Telefon interurb. št. 174. Ček. račun št. 11.028.

Razpošilja se menjaje brezplačno po vsej kraljevini SHS in v inozemstvo. — Naročnina za stalne prejemnike letno 12 K. Oglasi po posebnem ceniku

Poljedelski stroji

D. Z. KOMET
LJUBLJANA
Domaška c. 33.

Bencin
Petrolej
Gonilno olje
Strojno olje
Cilindrovo olje
Tovot - mast
Kolomaz
Vazelin
Olje in mast
za usnjarje
i. t. d.

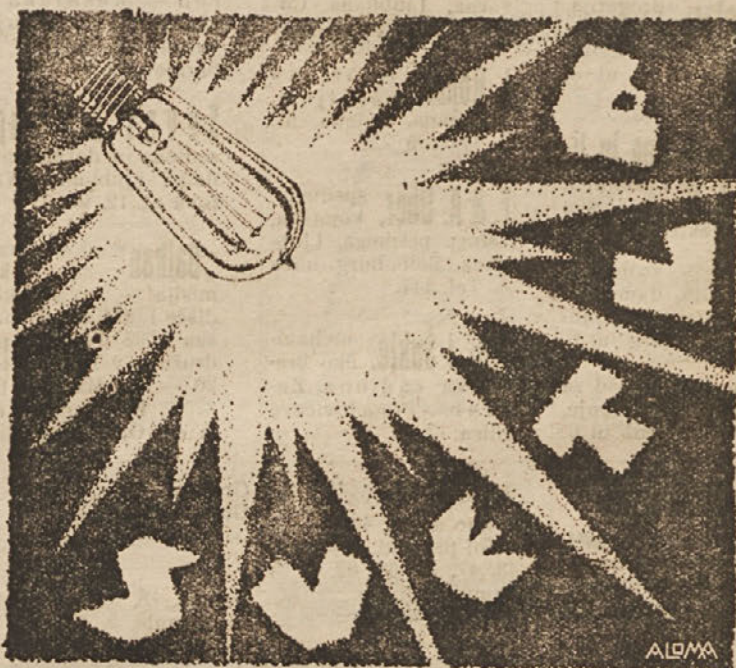
dobavlja promptno

**Mineralna
rafinerija
Dravograd**

Dopise na Centralo v Mariboru.
Tel. 80. Brzjavi: Rafinerija.

Centrala-LJUBLJANA
Podruž.-BEOGRAD-ZAGREB
OSIJEK-KRANJ

„BALKAN“

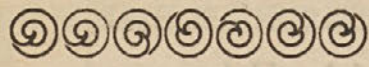
Trgov. špedicijska in komisijska del. družba.

Brzjavi: „BALKANSPED“.

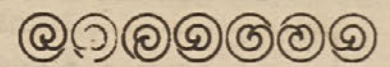
LJUBLJANA - MARIBOR - ZAGREB - BEOGRAD - TRST - WIEN.

Spedicija vseh vrst. — Sprejemanje blaga v skladišča. — Zaccarinanja. — Mednarodni prevozi. — Selitve s patentiranimi vozovi na vse strani. — Skladišče, spojeno s tirom južne železnice. — I. ljubljansko javno skladišče.

SPEDICIJA -- IMPORT -- EKSPORT -- KOMISIJA.

Dobavni viri.

1. **J. Gorec**, trgovina z avtomobili, kolesi in tehničnim gumijem, - Ljubljana, Gosposvetska c. št. 14, tel. int. 462. Autogarage: Vegova ul. 8, tel. 406
2. **Jos. Reich**, tovarna za kem. čiščenje, svetlolikalnica, Ljubljana, Poljanski nasip 4, Šelenburgova ul. 3, tel. 272. Podružnice: Maribor, Gosposka ul. 38, Novomesto, Kočevje.
3. **Peter Kozina & Co.**, tvornica čevljev, zaloga Ljubljana, Breg 20, tel. 210.
4. **„Komet“** d. o. z., poljed. stroji in potrebščine, Ljubljana, Dunajska c. 33, telefon 142/a in 1230 a.
5. **Anončna ekspedicija** Al. Matelič, Ljubljana, Kongr. trg 3, tel. 147.
6. **Viktor Selinger i sinji** zem. proizvodi, Brod na Savi. Podružnica: Zagreb, Ilica 25/II.
7. **I. C. Kotar**, drogerija, parfumerija, fotomanufaktura, Ljubljana, Wolf. ul. 3, telefon 402.
8. **Strojne tovarne in li-varne d. d.** Ljubljana, Dunajska c. 48, elektro-oddelek.
9. **S. Potočnik**, krojač za gospode (tailleur), Ljubljana, Šelenburg ul. 6.
10. **Fran Parkelj**, zavod za Ljubljana, Šelenb. ul. 6.
11. **„Adrija“** B. Čvančara, drogerija, Ljubljana, Šelenb. ul. 5
12. **Milorad Djurendić & Co.**, špedicija — komisija, Split, Dalmacija.
13. **M. Tomažin**, agentura, Ljubljana, Pred Prulami.
14. **„Svetla“** elektrotvrdka, - Ljubljana, Mestni trg 25, telefon 450.
15. **A. Verbajš**, zaloga elek. predmetov, Ljubljana, Linhartova ulica 4.
16. **Atelje „Helios“** Velič, Bešter, Ljubljana, Aleksan. c. 5.
17. **Marija Tičar**, papirna galant rijska trg., Ljubljana, Šelenburg. ul. 5.
18. **Marko Fleš**, import in boja, lakova, terpen-tina, firmisa i razno-vrsne materijalne robe, Zagreb, Duga ulica 3, Interurban tel. 5-85.
19. **I. Bonač sin**, kartonažna tovarna, Ljubljana, Čopova ulica 16. Tel. 307.
20. **I. Bonač**, trgovina s papirjem, Ljubljana, Šelenb. ul. 5. Telefon 222
21. **F. & A. Uher**, špedicija, komisija, zaloga premoga, Ljubljana, Šelenburg. ulica 4. Tel. 117.
22. **Hoič i Šukle**, mehaničko bravarska radiona, Zagreb, Preradovičeva ulica 13.
23. **Švab & Bizjak**, zaloga in manufakture, Ljubljana, Dvorni trg. 3
24. **St. Kugli**, najveće tvor-dište papira. Knji-gara hrv. vseučilišta i. jugoslov. akademije, Zagreb.
25. **O. Bračko**, parfumerija, Ljubljana, Dunajska c. 12.
26. **The Rex Co.**, zaloga strojev in pisarniškijh potr. bšcin, Ljubljana, Šelenburgova ul. 7.
27. **J. K. Chudý**, Tynisto n/Orl. Čehoslovaška republ. Poljedelski strojevi — (Specijaliteti: „Seljačke vodene“ — za armu, brašno in gerstle.
28. **Brata Sever**, pohištvo, Ljubljana, Gosposvetska c. (Kolizej).
29. **Filip Bizjak**, krznar, izdelovatelj čepice, nakupovalec kož, Ljubljana, Gosposvetska c. 13 (Kolizej).
30. **Frković i drug**, čevlji, Zagreb — Mesnička 5, Ljubljana — Stritarjeva ul. 7, Beograd — Sarajevska 8.
31. **Sever & Komp.**, semena in deželni pridelki, Ljubljana, Wolf-ova ul. 12, tel. 316.
32. **„Balkan“** d. d. spedi-cija — komisija — javno skladište Ljubljana, Dunaj-ska c. 33. Tel. 366, podružnice v Trstu — tel. 20 — 30, Maribor tel. 375., Ekspozitura. Wien, Opernring 21.
33. **Franjo Cerar**, tovarna slamnikov in slamnatih izdelkov, Stob, p. Domžale.
34. **Terezija Cvetko**, svetlo-nica, Ljubljana, Kolo-dvorska ul. 8.
35. **Anton Černe**, graveur, Ljubljana, Dvorni trg 1.
36. **„Slovenija“**, trgovska posredovnica, Jesenice — Fužine, Gorenjsko.
37. **Anton Pauli**, trgovina z deželni-mi pridelki, Ljubljana, Kolodvorska ul. 41.
38. **Fr. Čuden sin**, zaloga zlata, Ljubljana, Šelenburgova ul. 7 (pred glavno pošto).
39. **I. Löwinger**, izvoz — uvoz, Zagreb, Vlačka ulica št. 24.
40. **„Croatia“** zavaroval-nica, na družba, Zagreb. Podružnica za Slovenijo, Ljubljana, Stari trg 11.
41. **Filip Pristov**, črkosli-kar, Ljubljana, Šelenb. ul. 7.
42. **M. Letonja**, tvornica ovratnic, Maribor, Aleksandrova ul. 23.
43. **Djordje Grujić**, zemajl-izvodi, centrala Beograd, Knez Miletina 15. Filijalka: Vel. Kikinda-Banat.
44. **Milan Kell**, industrija kravata i Zagreb, Boškovičeva ul. 3, telefon interurban 17-62.
45. **„Elektros“** Vladimir Novak, ured za električno industriju i pogon, Zagreb, Frankopanska ul. 8. Tel. inter. 3-31. Brz-javi: „Elektros“ Zagreb.
46. **„Stora“** družba z o. z. Št. Vid nad Ljubljano. Zastori za okna in postelje, gardine bonfams in druge vezenine
47. **Ivica Meštrović & Comp.** Import, export, zema-j-skih proizvoda, kolonijalne robe, žitarica, gradjevnog i gorivog drveta, žestokih pića, velepecara šljivovice, rakije itd. Bos. Samac. Brzjavi: Meštrović. — Tel. int. 17.
48. **Ant. Stergar**, zaloga poljskih pridelkov in vegeta-bilij, Kamnik
49. **Jovan Tomić**, tvornica ječma (Malzkaffee) i ljuštenog ječma, Mitro-vica, Srem Brzjavi: „Amerikanec“. Telefon broj 37.
50. **Franz i drug**, otprem-ništvo, Zagreb, Jurišičeva ul. 26. Telefon 2-61.
51. **Zadruga za proizvodnju sjemena**, sjemena po-sjedni, vrča, cvijeca, gospodarskog bilja, vo-čaka i sadenica, Zagreb, Preradovičeva ul. ca 20. Telefon 17-74.
52. **Simon Seligmann**, vele-trgovina kolonijalne i spe-cerajске robe, Zagreb, Vlačka ulica 57.
53. **Ciri:metodska knjižara i papirnica d. d.**, trgo-vina cigaretnog papira, do-pisnica, materijal za pisanje i risanje, tinte itd. na veliko. Zagreb, Preradovičev trg br. 4.
54. **Nic. M. Pivljaković**, carinarska agentura, Maribor, Cafova ul. 2.
55. **„Ites“** Jugoslovenska tvornica elek. strojeva d. o. z. Ka-lovac, Brzjavi „Ites“, Tel. 5.
56. **„Adria“**, --- Šibenik Filip, pečlni pršek, čaj v zavitkik, sladna kava, Ljubljana, Gosposka ul. 16.
57. **„Clio“**, -- Oskar Fuchs i drug, Zagreb, Vlačka ul. 59.
58. **Koutny Odon**, (alat), tehnične potrebščine, Ljubljana, Kolodvorska ul. 37. Tel. 460.
59. **Štrukel & Horak**, zdravilna zelišča, deželni pridelki, zastopstvo paroplovnih družb, Ljubljana, Kolo-dvorska ul. 35.
60. **„Ava“** cementarna, Laško, Slovenija.
61. **Erjavec & Turk**, (pri lopati), trgovina z železno, Ljubljana, Walvazorjev trg 7.
62. **„Fructus“** d. d. za promet zema-j-skih proizvoda, plodinama, koloni-jalnom i inom robom, Zagreb, Vlačka ul. 2. Brzjavi: „Fructus“, Zagreb.
63. **Kovačević i Salatić**, tr-govački, odpremnički i komisioni pasao, Bosanski Brod.
64. **Meg. pharm. Albrecht i Kovačić** d. d. Zagreb, Poslovnica Ilica 31. Telefon 17-95

INDEKS k „Dobavnim virom“.

- A**
Agentura, 13, 36, 63.
Anon. ekspedicija, 5.
Avtomobili, 1.
- B**
Barvanje blaga, 2.
Barve, 18.
Baterije elektr., 14.
- C**
Carinarjenje, 54.
Cement (portl., roman), 60.
Cvetje, 48.
- Č**
Čaj, 56.
Čepice, 29.
Čevlji (prodaja), 3, 30.
Čevlji (tvornica), 3.
Čiščenje blaga, 2.
Črkoslikar, 41.
Črnilo, 53.

- D**
Deteljno seme, 48.
Deželni pridelki, 6, 31, 37, 43, 47, 49, 59, 62.
Dinamo-stroji, 55.
Dopisnice, 53.
Drogerija, 7, 11.
- E**
Eksport, 18, 39.
Elektromotori, 55.
Elektro-predmeti, 14, 15, 45, 55.
Elektrotvrdka, 14, 45
- F**
Firnež, 18.
Fižol, 48.
Fotograf, 16.
Fotomanufaktura, 7, 11.
- G**
Galanterija, 17.
Garaža, 1.
Gobe (suhe), 48

- Graveur, 35.
Gumi (tehnični), 1.
- I**
Import, 18, 39.
Inseriranje, 5.
- J**
Ječmen (žgani), 49.
Ječmen (luščeni), 49.
- K**
Kartonažna tovarna, 19.
Klingerit, 58.
Ključavničarska, mehaničko delavnica, 22.
Knjižgarna, 24.
Kolesa, 1.
Kolonijalno blago, 47, 52, 62.
Komisija, 12, 21, 32, 50, 63.
Korenine, 48.
Kože, 29.
Krojač za dame, 9.
Krojač za gospode, 9.
Krznar, 29.

- L**
Laki, 18.
Les, 47.
Lekarniške embalaže, 20.
Lepenka, 20.
Livarna, 8.
Lubje, 48.
- M**
Manufaktura, 23.
Mast, 49.
Motorji, 1.
- O**
Oglaševanje, 5.
Obleke, 23.
Orodje (alat), 58.
- P**
Papir, 17, 20, 24, 53.
Parfumerija, 7, 11, 25.
Perilni prašek, 56.
Pijače (opojne), 47.
Pisalne potrebščine, 53.
Pisalni stroji, 26.
Pisarniške potrebščine, 26.

- Plakiranje, 5.
Pohištvo, 28.
Poljedelske potrebščine, 4.
Poljedelski stroji, 4, 27.
Posredovalnica (trgovska), 36.
Potovalna pisarna, 59.
Predpasniki, 44.
Premog, 21.
- R**
Reklama, 5.
- S**
Samoveznice, 42, 44.
Semena, 31, 51.
Skladišče (javno), 32.
Sladkor (vanilin), 56.
Sladna kava, 56.
Slamnatii izdelki, 33.
Slamniki, 33.
Slanina, 49.
Slivovec, 47.
Snaženje stanovanj, 10.
Specerajsko blago, 52.
Špedicija, 12, 21, 32, 50, 63.

- Svetlolikalnica, 2, 34.
Štampilje, 35.
Strojne tovarne, 8.
Suho meso, 49.
- T**
Terpentini, 18.
Transformatorji, 55.
Tvornica tinte i kemika-rije, 64.
- U**
Ure, 38.
- V**
Vinska klet,
- Z**
Zavarovalnica, 40.
Zdravilna zelišča, 48, 59.
Zlatnina, 38.
- Ž**
Žarnice, 14.
Žganje, 47.
Železnina, 58, 61.

TRST !!! TRST**JAKOB KOSMERLJ**

trgovina jestvin, kolonijal in delikates
Trst, Via Roma 13 (prej Via della Poste 4)

Telefon 9-23.

Telefon 9-23.

Velika izbira peciva, čaja, vina, vsakovrstnih likerjev, suhega sadja i. t. d.

Filljalka: Via SS. Martiri 11. - Telefon št. 9-23.

Tvrka Peller & Kahan

trg. društvo za zanatlijsku,
ocjelnu i željeznu robu

WIEN — REMSCHEID

otvorila je podružnicu u
TRSTU, Via San Nicolò 13

sa velikim skladištem u slobodnoj
luči, te stoji sa ponudama za veće
količine robe veletržcima na zahtjev
na raspolaganje.

JE NAJBOLJE SREDSTVO ZA NAZNEŽENJE BELIH ČEVLJEV

DOBI-SE-POVOD!

Glavna zaloga

I. C. Kotar, Ljubljana
Wolfova ulica 3.

Telefon int. 402.

Telefon int. 402.

THE REX Co.

Ljubljana

Šelenburgova ulica 7/I., (nasproti glavne pošte.)

Špecialna trgovina s pisalnimi stroji in vsemi pisarniški potrebščinami. Lastna moderno urejena delavnica pod strokovnim vodstvom.

Iv. Iv.

Delo.

Vzemimo dva kmeta, prvi je bogat, drugi se je bil zadolžil v dolgi pravdi. Bogati misli, čemu bi delal, saj imam vsega dovolj, ububožani pa pravi, hočem da se izkopljem iz dolgov ter dela od ranega jutra do poznega večera. V 99 izmed 100 slučajev bo prva kmetija prej ali slej propadla, druga pa si bo kmalu zopet opomogla.

Ta enostavni primer nam kaže važnost in neobhodno potrebo dela. A pri nas se žal tega še ne pojmuje. Morda se nam godi predobro, kakor prvemu kmetu? Drugemu kmetu pa lahko primerjamo Nemčijo, ki jo tlači senžermenski križ in ki dela, dela in zopet dela. Znan je n. pr. sklep nemških delavskih organizacij, da bodo delavci delali po 1 uro več kakor treba, za državo, za odplačilo državnih dolgov... Pri nas pa vse beži od dela, od prostega delavca do marsikakega poslanca.

Osemurno delo je postalo pri nas zakonito ter je že večinoma vpeljano, v boljševiski Rusiji pa so morali vpeljati 12 urno delo, ker šurno ni moglo proizvajati zadostne množine izdelkov. Tudi pri nas ne more ostati pri šurnem delu, ker pri tem ne bomo v stanu tekmovali z inozemstvom. Tuje valute padajo, z njim cene inozemskega blaga, s katerim bomo kmalu preplavljeni, v škodo domače industrije in kar je glavno, v škodo neodvisnosti Jugoslavije od inozemstva. Ravnotako kakor bi moral propasti naš kmet ob osemurnem delu, tako bo propadla ob šurnem delu tudi naša industrija, dokler ne bo dosegla ene stopnje z inozemsko. In z industrijo pada v konkurenčnem boju tudi delavstvo. Sicer imamo proti premajhni produkciji vsled kratkega delavnega časa tudi protiutež, t. j. visoka uvozna carina, katere pa se ne more poljubno zvišati, če nečemo postati najdražja država. — Poleg vsega tega pa delavstvo vsled pomnoženega prostega časa tudi več potroši, kar jih zopet sili k višjim meznim zahtevam. So pa seveda opravila, ki jih človek fizično ne more vršiti čez gotovo mero; ta so pri teh splošnih mislih izvzeta.

Oporekalo se bo, da rabi delavstvo več prostega časa za izobrazbo in za dela v svojem domu itd., da faktično ne dela 8 ur nego po 12 ur in več. Da, nekateri; izkušnja pa uči, da imajo od šurnega delavnika največjo korist gostilnice. Moral se bi toraj najti modus, kako prisiliti ne samo delavstvo, nego vsacega zdravega posameznika da ne trati zlatega časa v svojo lastno in splošno državno škodo.

Ta modus je našla boljševiska Rusija v delavskih bataljonih in v prisilnem 12 urnem delu. S temi metodami bo pri nas pač malokdo soglašal. Imamo pa tu še drugo sredstvo in to se glasi:

Gospodarska vzgoja našega naroda!

Učiteljstvo in časnikarstvo, v Vaših rokah leži naša bodočnost!

Namesto da se razpravljajo gospodarska vprašanja, se polnijo naši časniki z ostudnimi demagoškimi osebnimi napadi. V narodu treba vzbuditi zanimanje za narodno in svetovno gospodarstvo in če bomo začeli gospodarsko misliti, in razumevati gospodarska vprašanja, ne bode več naš cilj „čim manj dela“, nego nasprotno: uvideli bomo potrebo dela, v delu bomo videli smoter našega življenja, delo nam bo v veselje, v delu bomo našli uteho, zadoščenje, zadovoljstvo in srečo.

Dobrega trgovca spoznaš na dobri reklami.

M. K.:

Naša žetev in valuta.

Za časa reševanja valutnega vprašanja opozarjalo se je separatistične in lastno korist zasledujoče, odločujoče faktorje na krivico in nespametnost, katero napravijo z menjavo 1:4. V odgovor so navajali, da bo vsled manjše množine v prometu nahajajočega se denarja, vrednost istemu rastla. Nešteto v listih in dokazovanju na jav-

PRALNICE

iz cinkove ploščevine,
z okvirjem iz trdega
lesa, s škropilno in
hrbtino desko, velikost
30×35 in 30×40 cm
izdeluje lesna indu-
strija Viktor Glaser,
Ruše.

**Zastupstva-
komisije prima**

posreduje za na-
kup i prodaju
najkulantnije
Rudolf Cotič
zastupnik
VRHNIKA.

MELISTROJA dr. z o. z.**MARIBOR**

Centrala: Gosposka ul. 8.

Obrat: Aškerčeva ul. 22.

Telefon 267.

Maribor.

Telefon 94.

Odda: Avtomobilni oddelek:

1 Saurer-tovorni avtomobil z železnim obro-
čem 3-4 tone, 35-40 HP. — 1 Luksus avto-
mobil „Itala“, 24 HP, novo oklopljeni z re-
zervnim kolesom, moderna karoserija. —
1 Saurer avtomobil „Omnibus“ z novim polno-
gumijskim obročem, 35-40 HP, za 14 do 18
oseb, lična zaprta karoserija. — 1 Benz to-
vorni avtomobil, 5 ton, za nagniti, 45/50 HP.
— 1 Turiner Fiat tovorni avtomobil, 1,5 ton,
z železnimi ali gumijevimi obroči. Vozno
pripravni!

Brzjavil: Melistroja, Maribor.

**Naknadni
djelovi**

za poramenice i
podvezače

iz pomjednih žica za
glasovir.

Traže se zastupnici.

Ivan Babič, Berlin 0.34.

Memeler Strasse 76/I. v.

Trebamo šest kilometara
uskotračnih
industrijalnih tračnica

Molimo ponude, ako nužno i brzjavno.

R. Turčiča sinovi, Sisak.

I. vrste
Smyrna
VALONEJO
nudi na debelo in drobno
Val. Hriljovška
naslednik
Motnik (Slovenija).

Salmiakova
sol, pristna, za te-
legrafične ele-
mente in električni ma-
terial, za močni in slabi
tok. Dobavlja od skla-
dišča Maribor: MELI-
STROJA, d. z. o. z. Cen-
trala: Gosposka ul. 8.
Telefon št. 267. Obrat:
Aškerčeva ul. 22. Tele-
fon 94. Brzjavni: Me-
listroja, Maribor.

OPALOGRAPH

razmnožuje strojno i ručno pi-
sanje (risbe, note) putem neiz-
rabljive, dakle nikada nado-
mjestka potrebne stakl. plošče

Zahtevajte cjenik i uzorke
raznovrsnoga tiska

Glavno zastupstvo za cijelu kraljevinu SHS

THE REX & CO. -- LJUBLJANA

ŠELENBURGOVA ULICA ŠT. 71

Veletrgovina kolonijalne
i specerijske robe
Simon Seligman
Zagreb :: Vlaška ulica 57
preporuča svakovrsno robo
po jeftinoj cijeni.

Zadruga
za proizvodnju sjemena
ZAGREB, Preradovičeva ul. 20.
Telefon br. 17-74.
Preporuča svoje prvorazredno
garantovano **sjemenje**
povrća, cvijeća i gospodarkog
bilja, te voćaka kao i sadenica.
CIJENIK šalje na zahtjev badava!

nih shodih, da množina krožećega žigosanega denarja komaj zadostuje za redni promet, ter da bo nastalo pomanjkanje gotovine kakor hitro se začne trgovina nekoliko bolj razvijati, se niso upoštevala. Salomonska obsodba se je glasila: narodno imetje naj služi kot podlaga za izdajo novih novčanice, katere se mu pa izroče le tedaj, ako da zanje 4 svoječasne avstro-ogrške. Da so se te avstro-ogrške novčanice z žigom in pozneje še z kolekovanjem pripoznale za svoje in za katere se jamči ravnatoko z narodnim premoženjem, se zopet ni upoštevalo.

Povejte nam danes, kdo je imel izvzemši borznih špekulantov še kak dobiček od menjave. Mogoče država? Državo tvorijo vsi prebivalci, torej tudi mi: mi smo pa z menjavo zgrabili en četrt našega premoženja. Pri pametnem ravnanju bi g. špekulantje svoj dobiček vseeno lahko odnesli, če je že slavna vlada to hotela, saj smo bili vendar pripravljeni pokupiti stare dinarje po kurzu 1:4 ali pa tudi več. 1:1 zamenjan nov dinar bi imel pri pametnem gospodarstvu in dobri izvojni politiki lahko isti kurz kakor ga ima sedanj dinar.

Oglejmo si nekoliko posledice nesrečne zamene. Inozemske tvrdke so spremenile svoje v kronah glaseče se čekine v dinarje, v Nemčiji so pa celo vsled komodnosti pri cenikih za stroje premaknili samo desetinsko piko za eno mesto na desno. Trgovcem je začelo zmanjkovati denarja, primorani so bili iskati posojil ter so dnevno zviševali blagovne cene, da dosežejo sčasoma dinar. Vsled navala na banke so bile iste primorane staviti odnovedne roke, kar je prestrašilo še ostale vlagatelje, tako da se jim je zdel denar v skrinji varnejši kot v banki.

Prišlo je celo tako daleč, da se je glasil odgovor ene najmočnejših bank na prošnjo solidnega podjetja za kredit 3 do 400.000 K, za zelo kratek čas: žal, ne moremo ustreči, ker nimamo dovolj gotovine.

Ves naš up leži na novi žetvi, katera nam obeta blagostanje. Kurz našega denarja se dviga, cene padajo. Toda skrat je že tukaj. Kmet da svoje pridelke le proti gotovini in zavrača bančne zadolžnice in čeke. Žetev se ceni na 30 milijard, gotovine pa nimamo niti za 5 milijard. Izvozniki dogovorijo se tako nesrečni, da se nam izplača na podlagi istih kupnina šele pri oddaji blaga na meji. Narodna banka denarja ne more, oziroma noče oskrbeti. Jadranski banki n. pr. je odgovorila, da njenih vrednostnih papirjev ne eskomtrira, češ, da to ne spada v njen delokrog. Možnost je, da padejo žitne cene vsled tega tako nizko, da se poljedelcem ne bo izplačalo spravljati s polja, ker so delavne moči predrage in nič čudnega ne bi bilo, ako vuste pridelke segniti na polju kakor lanskó leto koruzo. Slabe železniške zveze (vzrok podkupljivost madžaronskih železniških uradnikov) nam onemogočijo še kupčijo, ki bi bila v danih razmerah mogoča, vsled česar nas Romunija in Argentinija na dosedaj naših tržiščih lahko izpodri- neti. Imamo toraj najlepše izgleda, da pridemo tja, kjer smo bili in to vsled tega, ker je večina naših državnih voditeljev brez trgovske izobrazbe. Mi ne potrebujemo govornikov, ki obstruirajo in zavirajo delo z večurnimi govori, obstoječih iz praznih fraz, temveč potrebujemo gospodarjev.

Kaj bo storila vlada? Pa menda ne bode začela tiskati bankovce, da doseže množino žigosanih ali pa še nekoliko več.

Razno iz narodnega gospodarstva.

Kraljevina SHS.

Za popravo železniških mostov v Stari Srbiji, ki jih je sovražnik pri svojem umikanju porušil, je odobren kredit 100 milijonov dinarjev. Medzavezniška podonavska komisija bo do- ločila za središče prometa na Donavi eno izmed tehle treh mest: Bratislavo, Dunaj ali Budimpešto. „Das Neue Wiener Tagblatt“ trdi, da Bratislava gotovo ne pride v poštev, ker ima premalo železnice. Večina zastopnikov komisije je naklonjena Dunaju bolj, kakor Budimpešti.

Poljedelsko orodje iz Amerike. Ministrstvo za prehrano in obnovo zemlje je dobilo iz Amerike nekoliko vagonov poljedelskega orodja: motik, kos, srpov i. dr. To orodje se bo v glavnem razdelilo v onih krajih, ki so v vojni najbolj trpeli.

Vsevrstno BLAGO

eksportira v bal-
kanske države

Emerich Szego

Budapest VI., Felsőerdősor 37.

Jermena za pogon, dynamo, ši- valne stroje

v vseh širinah iz prvo-
vrstnega jedrnatega
usnja pošilja točno

F. HIRSCH & SOHN
Müglitz (Moravska).

Telefon 21/VIII.

Notter i drug

ZAGREB Telefon 9-27. Ilica 25/1

Preporuča svoje veliko skladište

Amerikanskog uredskog namještaja:
pisaćih stolova, registratur-ormara,
fotelja, ormarića za spise i. t. d.

Club - garnitura gospodskih soba.

Pisaćih strojeva svih sustava. Stro-
jeva za zbrajanje, kopiranje i
umnožavanje.

Blagajna sigurnih proti vatri i provali.

Vlastita mehanička radiona za popravke
svih u tu struku zasijecajućih strojeva.

VARSTVENA ZNAMKA.

„PERO“

POSTAVNO VAROVANA.

MAMICE

ki ljubite svoje otroke,
zahtevajte

samo sesalne predmete z za-
konito varstveno znamko
„PERO“.

Ta znamka prekaša
vsled svojih izvrstnih
elastičnih lastnosti in
žilavosti s svojo iz-
redno kakovostjo vse
gumaste vrste, ko-
likor jih je prišlo do-
sedaj na trg.

Sesalne garniture,
Kompletne sesalne
steklenice, sesalke za
igračo (foparje), se-
salke za steklenice
in ustnike znamke
„PERO“ prodajajo

Baloh Janko,

Demšar & Osenar, I. Korenčan,
Anton Krisper, I. Samec v Ljub-
ljani, Adamič Anton v Kranju in
König Josip v Celju.

Trgovsko-obrtne šole. V vseh mestih v Banatu se bodo osnovele dvorazredne nižje trgovsko-obrtne šole, ki bodo spadale pod ministrstvo za trgovino in industrijo.

Konference v Spaji. Belgiji so zavezniki dovolili 8% nemške odškodnine in priorat na 2 in pol milijardi. V Beogradu je bila radi jugoslovanske kvote ministrska konferenca ter je ministrski svet sprejel zavezniški sklep o 5% odškodnini, ako se nam zajamči prvenstvo v izplačilu in ako se nam dovolijo olajšave v vprašanju raznih dolgov ter ako se povoljno reši za nas vprašanje ladij na Jadranskem morju.

Stanovanjsko vprašanje. Naši delegati, ki so se udeležili londonskega kongresa, na katerem se je razpravljalo stanovanjsko vprašanje v večini evropskih mest, so se povrnili v Beograd. Podali so svoje poročilo ministru za soc. politiko, ki bo to poročilo predložil ministrskemu svetu.

Pravna likvidacija vojnega stanja. Podpisana je naredba o pravni likvidaciji stanja, ki je nastopila z vojno leta 1914—1920. Ta naredba govori o vzpostavljenju intabuliranih pravic, o uničenju sodnijskih aktov ter aktov preiskovalnih oblasti v presojanju kazni za obsojence, vojne obvezance itd.

Podružnice Avstro-ogrške banke v Jugoslaviji. Med Avstro-ogrsko banko in med jugoslovansko Narodno banko je došlo do sporazuma, po katerem Narodna banka s 1. julijem 1920 prevzame podružnice Avstro-ogrške banke v Jugoslaviji.

Proračun Jugoslavije za 1919-1920-1921, ki je bil predložen narodnim poslancem, izkazuje vsoto vseh dohodkov in izdatkov približno 4 in pol milijarde dinarjev. Razlika med dohodki in izdatki v znesku 100 milijonov je z ozirom na celo svoto tako minimalna, da ne pride v poštev. V Italiji n. pr. znaša deficit 14 milijard, pri nas pa samo 100 milijonov. Ta ugodni položaj bo vsekakor vplival na vrednost našega denarja, ki se bo gotovo morala dvigniti.

Tobačne tovarne v Ljubljani, Celju in Zagrebu je uprava državnih monopolov prevzela v svojo režijo ter jim dovolila kredit za dobavo materiala v Holandiji.

Program komisije za obnovo obsega nastopne točke: 1. Odprava zasilnega gospodarstva, 2. vzpostavitev svobodne trgovine, 3. otvoritev meje za uvoz in izvoz, 4. vzpostavitev prijateljskih sosednjih stikov med nasledstvenimi državami, 5. pospeševanje poljedelstva.

Subskripcija XI. emisije delnic Ljubljanske kreditne banke. Delničarji Ljubljanske kreditne banke se opozarjajo, da poteče rok za razpisano XI. emisijo novih delnic dne 25. t. m., vsled česar je treba pravico do novih delnic pravočasno prijaviti pri banki, da ne bodo posestniki delnic imeli no nepotrebnem vsled neizvršitve opcije škodo. Oni gg. delničarji, ki ne razpolagajo s potrebnimi sredstvi za subskripcijo novih delnic, se opozarjajo, da je mogoče dobavne pravice po primeren kurzu prodati, ker se na drugi strani oglašajo številni reflektanti za nove delnice, kateri do sedaj niso bili delničarji banke in si z nakupom opcijskih pravic preskrbe pravico do mladih delnic po originalnem kurzu. Tozadevna pojasnila daje drage volje ravnateljstvo banke.

Ker se je pri zadnji subskripciji Ljubljanske kreditne banke januarja meseca t. l. izkazala potreba izdatno restringirati število priglašanih vpisov nove delnice od nedelničarjev, se opozarjajo dotični subskribenti, da imajo možnost udeležiti se tudi sedanje subskripcije na ta način, da si kupijo opcijske pravice in na podlagi teh subskribirajo mlade delnice, po originalnem kurzu 900 K. Tozadevne prijave sprejemajo vsa subskripcijska mesta, katera so navedena v objavljenih inseratih, kjer so tudi razvidni ostali pogoji vpisovanja.

Priporočamo vsem interesentom, da se pravočasno odzovejo vabilu za subskripcijo, ker subskripcijski rok konča, kot že navedeno, s 25. julijem t. l.

Natječaj. Usled naredbe zdravstvenega odsjeka za Hrvatsku, Slavoniju i Medjimurje u Zagrebu od 22. svibnja 1920, br. 10728 raspisuje se u smislu § 3. zak. o. ljek od 11. travnja 1894, natječaj za poluženje osobnoga prava ljekarenja za ljekarnu pok. Fr. Sullera u Zagrebu Vlačka ulica u otvorenom roku do 8. srpnja 1925. Molbenice obložene ispravama prema ustanovi § 5. zakona o ljekarništvu od god. 1894. imaju se predložiti do 8. srpnja 1920. o podne ovogradskom poglavarstvu. Upravitelj: Katkić v. r.

Inozemstvo.

Mestno posojilo v Gradcu. Graški občinski svet je sklenil, da najame posojilo v znesku 120 milijonov kron. Posojilo se bo uporabilo v prvi vrsti za oskrbovanje mesta z razsvetljavo in gonilno silo.

Dolg Nemčije. Na seji glavnega odseka državnega zbora je naznanil državni finančni minister dr. Wirth, da znaša ves dolg Nemčije 265 milijard mark.

Pogajanja za razdelitev nemške odškodnine. Po poročilu „Matinovega“ poročevalca v Bruslju potekajo pogajanja med Millerandom, Lloyd Georgem, lordom Curzonom in med belgijskimi in italijanskimi delegati v vprašanju razdelitve nemške odškodnine zelo neugodno. Po poročilu lista „Echo de Paris“ so se zastopniki Anglije, Francije, Belgije in Italije tri ure pogajali, a brez uspešno. Lloyd George je predlagal kompromis, po katerem bi dobila Francija 52 odstotkov, Anglija 22 odstotkov, Italija 10 odstotkov, Belgija 9 ali 8 odstotkov, Jugoslavija pa 4 ali 5 odstotkov. Romunska, Portugalska in Japonska pa naj bi si delile ostanek. Pogajanja se nadaljujejo. Belgijci so zelo razburjeni in zahtevajo, da bi morala biti Belgija odpravljena najmanj ravnotako, kakor Italija. „Chicago Tribune“ poroča, da so se zavezniki zedinili o tem, da dovolijo Belgiji prioriteto za 2 in pol milijardi zlatih mark.

Centralizacija kontrole zunanje trgovine na Češkem. V Pragi je bilo zborovanje gospodarskega sveta, na katerem so razpravljali o centralizaciji kontrole zunanje trgovine in tudi o vprašanju kako bi se čehoslovaška zunanja trgovina mogla oprostiti dunajske posredovalne trgovine. „Tribuna“ pripominja k temu: Takojšnja emancipacija ni možna. Treba je prej urediti trgovino tako, kakor na Dunaju. Dunajski trgovci vidijo, da se delajo uvozu češkega blaga v Avstrijo ovire.

zato nakupujejo v Italiji in Franciji. Vsled tega izgublja češko blago odjemalce, dočim jih Dunaj pridržuje.

Petrolejski vrelec Krasnij Petrovsk popravljeno. Iz Moskve poročajo, da so popravili naprave petrolejskega vrelca Krasnij Petrovsk. Petroleji dobivajo iz tega vrelca že od srede prejšnjega meseca, vsak dan izvozijo v Petrovsk 800.000 pudov nafte.

Ruska sovjetska vlada je izjavila, da je pripravljena nemudoma stopiti v pogajanja radi obnove gospodarskih odnosov na podlagi, kakor jo je določila angleška vlada v pogovorih s Krasinom.

Zveza irskih zadrug je poslala v našo državo odposlanca, da pregledajo vse naše zadrugo delo in ustanove in da po svojem povratku o tem doma poročajo. Odposlanci so posetili nekatera naša glavna mesta in se v glavnem interesirajo za naše ribarske zadruge.

Sankcioniran je v Čehoslovaškem zakonu o odkupu vojnih posojil in o razpisu četrtega državnega posojila.

Prisilno državno posojilo na Madžarskem. Po naredbi madžarskega finančnega ministrstva se bo za prisilno drž. posojilo zaseglo 50% vseh hranilničnih vlog, ki so bile vložene od 8. do 18. marca, t. l. in ki presega 25.000 K.

Mednarodna finančna konferenca sklicana na 23. julij t. l. Generalni tajnik zveze narodov je brzojavno obvestil vse vlade, da je svet zveze narodov sklical mednarodno finančno konferenco na 23. julij t. l. V brzojavki se dalje poroča, da se bodo na prvih sejah konference vlagale spomenice. Vse države so povabljene, da dajo konferenci na razpolago take spomenice, v katerih naj se kolikor mogoče natančno opišejo gospodarske razmere posameznih držav.

Uvoz — izvoz.

Zedinjene države in izvoz v Rusijo in osrednje vlasti. „Exchange Telegraph“ poroča iz Washingtona, da je trgovinsko ministrstvo Zedinjenih držav izdalo naredbo, po kateri se ukinja omejitev trgovine z Rusijo ter je odslej dovoljen izvoz vseh vrst blaga, ki ne služi vojnim svrham, tako v Rusijo kakor tudi v Avstrijo, Bolgarijo in Turčijo.

Začasni finančni komite ministrstva je dovolil izvoz stavbne in strešne opeke za dinarsko valuto.

Med čehoslovaško in našo vlado so se pričeli razgovori za sklep trgovskega dogovora glede izvoza žita in koruze v Čehoslovaško. Kontingent za Čehoslovaško znaša 1000 vagonov pšenice in 4000 vagonov koruze.

Carinska tarifa za izvoz. Glavno ravnateljstvo carine je z vsemi zastopniki trgovinskih in obrtniških zbornic ter poljedelskih zadrug izdelalo carinsko tarifno za izvoz. Ta tarifa se je izročila finančnemu ministru, ki jo predloži ministrskemu svetu.

Prepovedan uvoz tobaka. Finančno ministrstvo je izdalo prepoved, uvažati tobak, ker je na škodo naših državnih interesov.

PODLISTEK.

Janko Lavrič:

Slika iz Makedonije.

Skoplje, 18. junija 1920.

Praznično oblečeni Muslimani in osobito muslimančki obojega spola švigajo v svojih kočijah po mestu sem in tje. Povsod se razlegajo vesele turške pesmi. Od daleč se sliši godba; glavni instrument, boben, spominja soškega vojaka minulih „bobnečih“ dni. To veselo razpoloženje vseh, ki nosijo fese in vseh širokohlanih zastopnic lepega spola, bo trajalo tri dni: obhajajo praznike bajram, ki se praznujejo po končanem 41 dnevem turškem postu, „ramazanu“.

Najlepšo sliko teh praznikov pa sta mi nudili dve kolo plesajoči skupini na nekem prašnem, deloma še z razrušenimi hišami obdanem trgu v zgornjem turškem delu mesta. V prvi skupini je plesalo med moškimi nekaj Turkinj. Te se pa svojih moških plesalcev niso držale naravnost z golo

roko; vez med njimi je tvoril robec, ki naj zabrani da se ne bi oba spola dotikala z golimi rokami. V drugi skupini so plesale same Turkinje, le vodnik plesa je bil moški, ki jih je vodil in vlekel v kolu, na okoli, sem in tja, na desno in levo — na žepnem robcu. Je li ta čudna vez zapoved korana ali srčna profilaksa, nisem mogel izvedeti.

Moške v svojih temnih oblekah in z rdečimi fesi na glavi so precej enolični. Tem pestrejša pa je oprava Turkinj. Teško si je predstavljati toliko barv, kričečih in božajočih, toliko fantastičnih vzorcev od bujnih orientalskih ornamentov do fantastičnih rož v vseh mogočih in nemožnih oblikah in bojah in vse to skupaj pleše in skače, drvi enkrat sem, potem tja, enkrat v krog, po vedno hitrejšem in bolj divjem taktu turških godcev. Kakor so širokohlade, spodaj v gležnjih ozko zapete ženske obleke v obliki enotne (če hočeš presoditi starost Turkinje, moraš pogledati obraz, starosti obleka ne razodeva), tako raznovrstna je obutev naših lepih črnolasih plesalk. Nekatere plešejo v umetniško vezenih, večbarvnih, druge v prostih opankah, nekatere so boste: ta nosi sandale, ona s konopcem pritrjene

coklje; polovica vseh pa si je okrasila nožice s praviimi evropskimi čevljički najmodernejših oblik. Ta slika obsega vso zgodovino razvoja in hkrati muzej obutve: Od boste noge preko cokelj, opank in sandal do naših domačih Peko-čevljev in drugih najfinejših inozemskih oblik.

Gledalcev starih in mladih, ozkohlačih (moških) in širokohlačih (ženskih) vse polno. „Neverniki“ samo trije, neki častnik na konju s svojim slugo in jaz. Prodajalcev sadja, slaščic, limonadne vode, boze itd. seveda ne manjka. Cene ogromne. Oka (1280 g) češeni, ki jih je tu vse polno, 3 dinarje; čaša „boze“, neke s sladkorjem in moko kuhane vode, pol dinarja; kisló mleko, ki je tu res kisló in ki se prodaja tu na težo, oka pet dinarjev; sladko mleko liter tri dinarje itd.

Nazajgrede sem v enoličnosti turških ulic, ki obstojajo skozi iz enakih visokih, zidanih ograj z nizkimi vratmi in iz golih hišnih fasad skoro izključno brez oken na cesto, iz ubil pravo smer. Šele po dolgem ovinku sem našel nazaj v Evropo, na levi breg Vardarja.

BRAŠNO

sve vrste izvrstne kakvoće, pošilja kukuruze i kukuruznog brašna kao i svih zemaljskih plodina i industrijalnih proizvoda: voda na veliko i malo. ....

Skladište „BALKAN“ Zagreb
Petrijnska ulica 77. Telefon 23-61.

Kome treba

pšenicu, kukuruza, ječmena, masti, slaninu, suhog mesa i sve ostale zemaljske proizvode neka se obrati na priznatu protokoliranu firmu
Jovan Tomić
Mitrovica (Srem).

Telegram adr. „Amerikanec“. Telef. br. 37.

Utemeljeno 1879. Utemeljeno 1879.
Otpremni ured i car. posredovanje drž. željezn. SHS

EMIL EICHORN

Brod na Savi. Podružn.: Bos. Brod in Osijek I.

carinska agentura kr. glavne carinare
u Brodu n/S. sa odjelkom u Bos. Brodu

Špedicije svake vrste, uskladištenja, ocarinjenja, financijske manipulacije i osiguranja. Nadgled kod pretovarivanja robe iz širokotračnih vagona u uskotračne i obratno i intervencije kod otpreme. — Otpremanje željeznicom i ladjom. Preseljenja u vlastitim patentiranim pokretnim kolima.

Brižna izvedba svih importnih i eksportnih transporta. Brzojav: EICHORN, BROD, BOS. BROD I OSIJEK. Telefon: Brod 16, 64 i 110. Bos. Brod 2. Osijek 452.

TARIFALNI ZAVOD. TARIFALNI ZAVOD.

Vsakovrstne slamnike

slamnate torbice (cekarje) predpražnike; vse različne slamnate izdelke, priporoča gospodom trgovcem in cenjenemu občinstvu v obilno naročbo

FRANJO CERAR,

tovarna slamnika v Stobu, p. Domžale pri Ljubljani

Karbitne SVETILJKE

v najrazličnejših izdeljavah
in velikostih se dobe po
zmernih cenah pri tvrdki

„SVETLA“, Ljubljana, Mestni trg 25

Izvoz papirja iz Čehoslovaške dovoljen. Praška „Tribuna“ poroča, da je oddelek za papir v komisiji za trgovino z inozemstvom sklenil, ukiniti izvozno prepoved za papir. Dosedaj je bilo papir v splošnem prepovedano izvažati in so bile izvzete nekatere vrste papirja.

Izvoz žita. Poljedelsko ministrstvo objavlja, da je odstopilo centralni upravi za trgovinski promet z inozemstvom za izvršitev pogodbe z Avstrijo 1500 vagonov pšenice po ceni 160 do 180 dinarjev in 4000 vagonov koruze po 95. 50 do 120 dinarjev za 100 kg.

Denarstvo.

Borza. Zagreb, 14. julija. Devize. (Vezane.) Berlin 155-160, Italija 0-409, London 0-265, Newyork 60-62, Pariz 530-540, Praga 143-150, Švica 1050-1175, Dunaj (nevezano) 36.50-38, Valute. Dolarji 60-61, avstrijska krona 39-40, rublji 122-125, francoski franki 560-0, napoteondori 280-282, nemške marke 170-175, romunski lei 166-176, italijanske lire 400-410.

Priznanice po 20%. Po sklepu ministrskega sveta se izpremene vse priznanice onih 20%, ki so bile izdane o priliki žigosanja bivših avstro-ogrskih bankovcev, ki znašajo več kot 1000 K. v državne obveznice z 1% obrestmi, vsote pod 1000 K pa se izplačajo takoj.

Eno- in poldinarske novčanice. V smislu dogovora, sklenjenega 26. januarja t. l. med ministrstvom financ in Narodno banko, bi morala Narodna banka sprejeti kot svoje vsečasne novčanice, ki jih je izdalo ministrstvo za notranje posle. Med temi so novčanice za 1 dinar in za pol dinarja. Skupna vsota enodinarskih novčanica znaša 60 milijonov dinarjev, poldinarskih pa 25 milijonov dinarjev. Ministrstvo financ je sedaj sprejelo predlog Narodne banke, da teh novčanice ni smatrati za bankovce Narodne banke, temveč za papirnati državni denar, kot je to na Angleškem z novčanicami od enega in poldrugega funta ter v Italiji z novčanicami po 5 in 10 lir. Na podlagi tega je dosežen sporazum. Ministrski svet je vsled tega sklenil: 1. da se enodinarske in poldinarske novčanice smatrajo za državni papirnati denar; 2. v privatnem prometu ni nihče obvezan, od poldinarskih novčanice sprejeti več kot 100 dinarjev, od enodinarskih pa ne več kot 200 dinarjev; 3. vse državne blagajene morajo sprejeti te novčanice v neomejenem obsegu. Finančno ministrstvo je izdalo vsem podrejenim organom tozadevna navodila.

Promet.

Gradivo za porušene mostove. Ministrstvo za promet pošlje na Dunaj komisijo, sestavljeno iz inženirjev, ki bo v dunajskih tovarnah prevzela naročeno gradivo za porušene srbske mostove. Komisija odide nato v Prago, da tudi tam dobi gradiva za mostove. V Pragi je naročenega samo nekaj gradiva za mostove, ki niso daljši od 30 m.

Carinske in železniške tarife. Komisija za določitev carinskih in železniških tarif je izvršila svoje delo. Sodelovali so tudi zastopniki južne železnice in ravnateljstvo državnih železnic.

Olajšave za potovanje in bivanje v Švici. Švicarski zvezni svet je dovolil tujim gostom dalekosežne olajšave za potovanje in bivanje v Švici.

Tovorni in osebni promet v zapadni Bosni. Ministrstvo za promet bo zaradi pomanjkanja prometnih sredstev v zapadnih krajih Bosne, vsled česar je otežkočen tovorni in osebni promet, stavilo v promet dva tovorna avtomobila za prevoz blaga od železniške postaje Bugojno do Livna, Glamoča, Prozora, Duvna in po potrebi do Splita in nazaj. Za osebni promet je določen avto z 8 prostori. Ministrstvo za promet je oddalo to podjetje Rafaelu Landimušiču. Interesenti naj se obrnejo direktno na Rafaela Landimušiča v Bugojno v Bosni.

Plovba po naših rekah. Admiral Prica preiskuje z mornariškim osobljem že deset dni naše reke, da ugotovi, ali je plovba po teh rekah možna. Preiskovale se bodo reke Morava, Timok, Drina, Sava v gornjem toku, Kolpa, Una, Bosna in Vardar. Ko se konča ta preiskava, bo ministrstvo za promet organiziralo plovbo in prenos blaga po naših rekah, na katerih bo plovba možna.

Reden zrakoplovski poštni promet med Londonom in Amsterdamom se vrši od začetka julija dalje vsak dan razen nedeli.

Prodám

en vagon stare MEDENINE in druge kovine, večjo množino starega bakra, nove papirnatne in stare jutaste vreče, 5 vagonov starih vojaških ČEVLJEV, bakrene žice (tudi izolirane) in razni drugi stari materijal.

Adolf Kraus stariji
Osijek.

Električne novosti

karbid, vozila vseh vrst, vreče, stroje

i. t. d. dobavlja

EMERICH SZEGO
Budapest VI, Felsőerdősor 37.

Najmodernejše obleke

lastnega izdelka, tu- in inozemsko

manufakturno in modno blago

razpošilja Prva kranjska razpošiljalna

SCHWAB & BIZJAK ... LJUBLJANA
Dvorni trg. -- Pod Narodno kavarno.

Prva sremska tvornica prženog ječma (Malzkaffee) i ljuštenog Gerstla

odašilje svaku količinu poštom kao i vagonima uz dnevnu cenu

JOVAN TOMIĆ
Mitrovica (Srem).

Te'egr. adresa: „AMERIKANEC“. ... Telefon br. 37.

AUTO-GARAGA CENTRAL-GARAGA MODERNA MEHAN. RADIONA

Posjeduje više automobila i za daleke vožnje. Iznajmljuje garage za strane automobile. Najbolje svratište automobila, opskrba sa benzinom, uljem i svim auto-dijelovima. Skladište pneumatika i zračnica sviju dimenzija. Zavod za parno vulkaniziranje, autogenično varenje i željezno i mjedno tokar nje. — Prima sve popravke au omobila, motor-kotača, gospodarstvenih strojeva i drugih motora. — Cijene najpovoljnije, izradba brza.

Drugi odjel.

Gradjevna i umjetna bravarija. Prima sve gradjevne i umjetne bravarske poslove, kao: okivanje prozora i vrata. Izradjuje razne željezne ograde, prozore, vrata i moderne štednjake te sve druge poslove po narudžbi. — Izradba čestita i brza uz umjerene cijene

MIRKO KAFKA

ZAGREB :: Jelačićev trg 19

Telefon br. 22-28.

Rogaška Slatina

Najboljša mineralna voda
Tempel vrelec, namizna voda
Styria vrelec, medicinalna voda
Donatski vrelec, medicinalna
voda najmočnejše vrste.

Zastopstvo v vseh večjih mestih in
krajih. Dobiva se v vseh prodajalnah
in restavracijah. : : : Pojasnila daje

Ravnateljstvo Zdravilišča Rogaška Slatina.

Najceneje in najugodnejše inserirate lahko v
slov., hrvat., srpskih in inozemsk. listih potom

Anončne ekspedicije
Reklamnega zavoda

Al. Matelič - Ljubljana

Kongresni trg št. 3
Telefon interurban št. 174

Plakatiranje v vseh mestih kraljevine SHS.
Umetniški reklamni plakati. Reklamni proračuni.

Na veliko! **Na veliko!**
Trgovina cigaretnog papira i dopisnica
Materijal za pisanje i risanje, tinte itd.
Civilmetodska nakladna knjižara i papirnica d. d.
ZAGREB .-. Preradovičev trg broj 4

Mali oglasi.

Prazne steklenice parfumske kupi po najvišji ceni I. C. Kotar, Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Korespondent zmožen slovenskega, nemškega, francoskega in angleškega jezika kakor tudi vseh kontorskih del išče primernege mesta v Hrvatski. Dopisi se prosijo pod „K. B.“ na upravo.

Organizator v vsestransko trgovsko izobrazbo zmožen popolno več slovanskih, dalje nemškega, italijanskega in deloma tudi francoskega jezika išče njegovim sposobnim stim odgovarjajoče stalno mesto. Dopisi pod „Reprezentant“ na upravo lista.

Kupi se večjo množino krede (Schlemkreide). Ponudbe pod „Kreda“ na anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana.

Pisalni stroj „YOST“, naj-novejši sistem, se prod. Pojasnila v upravi.

Želim vstopiti kot sodelujoč družabnik, s približno K 30 000—, po potrebi tudi z več, najraje v že obstoječe podjetje poljubne stroke. — Sem vsestransko trgovsko nabražen, obvladam tudi franc. in rušč., sem dober organizator itd. Ponudbe pod „27 let“ na Anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Tvornice poljedelskih strojev so na prodaj v Čehoslovaški republiki. — Dopisi pod „Praga“ na upravo.

Klobuke, moške in ženske, sprejema v popravilo ter iste prekroji v najmodnejše oblike tovarna FR. CERAR, Stob, pošta Domžale pri Ljubljani.

Suho skladišče oziroma tudi prostore za ureditev istega iščem proti dobremu plačilu. Ponudbe pod „Skladišče“ na upravo.

Posjednicima mlateceg stroja i dinama, koji bi trebali, ima da prodaju jednu rem. nieu (Riemenscheibe) veliku 120, široku 40, bušotine 11 1/2, glava jaka

ALOMA

plakati in reklamne risbe
Imajo
najboljši uspeh!

22 cm. Stanko Cmelič, mlinar u Brekavljanu, p. Brekavljan, železnička postaja Dugoselo.

Zamenjam dunajsko trgovsko hišo za primerno v Ljubljani. Dopisi pod „Dunaj“ na upravo.

Za mlinarje! „Rentabel št. 5“, v zelo dobrem stanju, se prod. Naslov: Paromlin, Kaniža pri Pesnici

Išče se za takojšnjo dobavo v vsaki množini: Žinkovo belilo oxyd, Svinčeno belilo, Boryjev sulfat čist, zmlat, Glycerin kem. čist. Cenj. ponudbe z navedbo cene in množine pod „Barvo“ na upravo „Jugoslovske Borze“.

Filatelistom se priporoča v nakup album, obsegajoč čez 2600 znamk, med njimi več eksemplarov visoke vrednosti. — Na ogled v upravi.

Krtače za ribanje petih vrst pošilja po poštmem povzletju do 100 komadov po K 5-30, več kakor 100 komadov po K 5-15, in več kakor 500 komadov po K 5—. Spillerjeva agen-

tura, Sarajevo, Soukbnarova ulica št. 9.

Posestvo z vodno močjo in pogonom s 64 HP v prijaznem kraju na Gorenskem na prodaj. Naslov v upravi.

Garantirano
svježi bečki
špiritus kvasac
razašilje jeftino
Agentura Lepoša
Maribor
Gosposka ulica 58.

Kranjske klobase
prodaja v vsaki množini po K 6-50 komad
Franc Fister
Ljubljana
Zaloška cesta 10.

Zagrebska borza.

Nominalna vrednost oz. pri papirnih obresih od	Dividende l. 1918	Vrednota	Kurz 2./VII. v		Kurz 5./VII. v		Kurz 9./VII. v		Kurz 10./VII. v	
			denarju	blagu	denarju	blagu	denarju	blagu	denarju	blagu
—	—	4% državni boni kraljevine SHS s prem.	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	4 1/2 %	—	—	—	—	—	—	—	—
200	14	4 1/2 % kranjsko deželno posojilo l. 1917	—	1000—	—	950—	900—	950—	—	—
—	—	Banka i štedionica za Primorje, Sušak	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	Hrvatska banka, Zagreb	—	—	—	—	—	—	—	—
400	40	eskomptna banka, Zagreb n. e.	1925—	1950—	1840—	1900—	1725—	1750—	—	—
400	—	splošna kredit. zav., Zagreb	550—	580—	—	580—	560—	580—	—	—
250	3	poljedelska banka, Zagreb	115—	125—	117—	124—	105—	115—	—	—
200	13	zem. hipotek. banka, Zagreb	—	390—	—	395—	370—	390—	—	—
200	—	trgovska banka, Zagreb	325—	330—	325—	330—	315—	320—	—	—
400	18	Jadranska banka	2500—	2750—	—	2550—	—	2500—	—	—
400	—	Jugoslavenska banka, Osijek	600—	670—	640—	655—	620—	625—	—	—
400	30	Ljubljanska kreditna banka najnov. e.	1300—	1350—	1200—	1375—	—	—	—	—
000	8	Narodna banka, Zagreb	700—	730—	730—	760—	740—	775—	—	—
00	340	Prva hrvatska štedionica, Zagreb	10100—	10300—	0200—	1025—	—	9775—	—	—
100	—	Riječka pučka banka, Rijeka	460—	470—	400—	460—	350—	370—	—	—
400	—	Croatia, d. d. za lesno industrijo, Zagreb	—	—	—	—	—	—	—	—
500	—	Dubrovačka parobrod.plovilba, Dubrovnik	3500—	—	—	—	—	—	—	—
200	16	Osječka strojna tovarna, Osijek	850—	900—	—	875—	700—	750—	—	—
200	30	„Slavonija“, d. d. za lesno industrijo, Brod	1650—	1700—	1625—	1675—	1575—	1600—	—	—
Devize:										
—	—	London 1 funt	—	—	—	—	—	280—	—	—
—	—	Praga 100 kron	164—	168—	—	170—	163—	165—	—	—
—	—	Pariz 100 frankov	530—	535—	520—	530—	540—	—	—	—
—	—	Curij 100 frankov	1200—	1500—	1200—	1300—	1275—	1300—	—	—
—	—	Wien 100 kron	44.75	45.75	44.5	45—	—	—	—	—
Valute:										
—	—	Dolarji	59.5	61—	60—	62—	63—	64—	—	—
—	—	Bolgarski levi 100	—	—	—	150—	—	—	—	—
—	—	Čeho-slovaške krone 100	153—	165—	160—	165—	160—	165—	—	—
—	—	Francoški franki 100	500—	520—	—	—	530—	—	—	—
—	—	1 Napoleon d'or	270—	275—	280—	290—	272—	275—	—	—
—	—	Nemške marke 100	178—	183—	189—	191—	195—	197—	—	—
—	—	Romunski leji 100	170—	173—	185—	170—	168—	173—	—	—
—	—	Lir 100	—	—	410—	—	—	—	—	—
—	—	Avstrijska krona	40—	45—	42—	45—	45—	46—	—	—

Najidealnejši američanski pisalni stroj

UNDERWOOD

je takoj dobavljiv pri
THE REX CO., Ljubljana
Šelenburgova ulica 7/1. (nasproti glavne pošte).
Pri večjih naročilih popust.

PRODAJA NA VELIKO!

Tvornica tinte i kemikalija

Mag. Phar.

Albrecht i Kovačić d. d.

Tel. 17/95. ZAGREB. ILICA 31.

Preporuča svoje proizvode:

Crnila ili tinte:	Crnilo za kopiranje:
Anthracen.	Ljubičasto
Alizarin	Pariško i Anthracen.
Ljubičasto teško crno.	
Metalne tinte:	Tuš:
Crvenu.	Crni.
Modru.	Crveni.
Zelenu.	Modri.
Arapska guma.	Zeleni.

Mastila za štampilje:

Ljubičasto.
Crveno.
Crno.
Modro.
Zeleno.

Plavilo za rublje (veš).**TRAŽITE NAŠ CENIK!****Novovrstne štriglje**

za govedo in konje zastonito zavarovane, brzde s 4 obroči, karabinarje, sponke in obročke ter čevljarske rinčice z gumbi izdeluje in pošilja

JOSEF WESKA, DUNAJSKI XVIII
Karl Ludwigstrasse 5-7.

Oskar Fuchs i drug,

Zagreb, Vlaška ul. 59. Tel. int. 11-38.

nudi sa svoga skladišta uz umjerenе dnevne cijene, svakovrstnu kolonijalnu robu i ke mičke proizvode na veliko.

Zahtevajte cijenik!

PRVA JUGOSLAVENSKA INDUSTRIJA**SAMOVEZA I OVRATNIKA****Armin Löwenstein**

Zagreb, Draškovičeva ul. 6.

Odda se ceno 1 popolna naprava za izdelovanje vžigalic

z dnevno produkcijo 25.000 mošnic po 100 žigic, z montažo in stavljenjem v obrat!
Uporaba sile 6-10 HP.

Pojasnila se dobe pod: „Velekonjunktura“ od „Jadran“, oglaševalna in reklamna družba z o. z., Maribor.

Rezila za obliče

za dvojne obliče brez klopke
za obliče na prvo roko brez klopke
za strugalne obliče

dobavlja

Josef Maran, trgovina z železino
BRNO, Cejl 27.

Ustanovljeno 1903.

Štampilje

iz kavčuka in kovin

Katalog franko

Pečati

Šablone

Klišeji za tisk

Vzročne tiskalnir

Modeli za predtiskanje perila itd

Novo! Datum-štamplije

lastnega izdelka

ANTON ČERNE

graveur

Ljubljana, Dvorni trg 1

ELEKTROS**URED ZA ELEKTRICNU INDUSTRIJU I POGON****VLADIMIR NOVAK**
ZAGREB Frankopanska ul. 8

Telefon interurb. 3-31 - Brzjavni: „Elektronovak“ Zagreb

UREDJUJE: Električne centale i sve vrste pogona za električnu rasvjetu i prenos sile itd.**Francuski toaletni sapun**

vanredne cijene i kvalitete.

Dz. à K 60'—, à K 80'—, la. à K 100'—.

Dobije se

P. NARANČIĆ, PETRINJA.**MELISTROJA** družba z o. z.

Maribor.

Centrala: Gosposka ul. 8. Obrat: Aškerčeva ul. 22.
Telefon 267. Telefon 94.

montira, zgradi in dobavlja stalne in prenašalne električne akumulatorne baterije.

Kratka dobava! Brzjavni: Melistroja, Maribor. Kratka dobava!

ČEVLJE

razpošilja proti naplaci in povzetju

Hermann Goeken
v Trzinu :: Gorenjsko.**„ALOMA“** plakati risbe klišeji.Naročila sprejema anončna ekspedicija
Al. Matelič
LJUBLJANA, Kongr. trg 3.